

Sygn. akt: III U 1013/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 01 października 2013 r. w O.

sprawy z odwołania H. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania H. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.

z dnia 25.06.2013r. **znak** (...)

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje H. Z. prawo do emerytury od 10 lipca 2013 roku,
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

H. Z. wniósł odwołanie od decyzji O/ZUS w P. z dnia 25.06.2013r., którą to decyzją ZUS odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że nie udowodnił on wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że organ rentowy błędnie uznał, iż nie wykazał on 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący w toku postępowania wniósł o zaliczenie do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: w (...) w W. od 18.11.1974r. do 30.06.1981r., w (...) Sp. z o.o. (...) w W. od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. i w (...) Sp. z o.o. w W. od 1.12.1997r. do 31.12.1998r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że H. Z. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, gdyż pomimo legitymowania się ponad 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy podniósł, że do pracy w

szczególnych warunkach nie zostały zaliczone okresy zatrudnienia: w (...) w W. od 18.11.1974r. do 30.06.1981r., w (...) Sp. z o.o. (...) w W. od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. i w (...) Sp. z o.o. w W. od 1.07.1997r. do 31.12.1998r., ponieważ brak jest określenia charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy oraz stanowiska ściśle wg wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz przepisów resortowych.

Nadto organ rentowy wskazał, iż odwołujący na dzień wydawania decyzji nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego 60 lat.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 11.06.2013r. H. Z. złożył w ZUS wniosek o emeryturę. Do wniosku odwołujący dołączył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W świadectwie wystawionym przez (...) Sp. z o.o. w W. w dniu 3.07.2001r. stwierdzono, że w okresie od 18.11.1974r. do 30.06.1981r. wykonywał on pracę na stanowisku zwiacza sprężyn, wymienionym w Wykazie A Dziale III poz. 69 pkt 1 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. i na tym stanowisku wykonywał prace: obsługa automatów do produkcji sprężyn z drutu-Wydział Sprężyn (k. 21a.e.).

Wykonywanie pracy przy obsłudze automatów do produkcji sprężyn z drutu-Wydział Sprężyn na stanowisku zwiacz, operator maszyn i urządzeń (automaty do sprężyn) wskazywało również świadectwo pracy w szczególnych warunkach, wystawione w dniu 28.06.2001r. przez (...) Sp. z o.o. w W. i dotyczące okresu od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. (k. 23a.e.).

W świadectwie wystawionym przez (...) Sp. z o.o. w W. w dniu 31.05.2001r. stwierdzono zaś, że odwołujący w okresie od 1.12.1997r. do 31.05.2001r. wykonywał pracę na stanowisku pracownika linii pras, wymienionym w Wykazie A Dziale III poz. 45 pkt 18 stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. i na tym stanowisku wykonywał prace: tłoczenie i wykrawanie części samochodowych (k. 22a.e.).

Po rozpoznaniu tego wniosku ZUS zaskarżoną decyzją z dnia 25.06.2013r. odmówił H. Z. prawa do emerytury uznając, że legitymuje się on łącznym stażem pracy w wymiarze 26 lat i 8 miesięcy i 26 dni, ale nie ma wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył żadnego z w/w okresów zatrudnienia wskazując, iż nie zostało wykazane, czy (...) Polska jest następcą prawnym pracodawców odwołującego a nadto w świadectwach brak jest określenia charakteru wykonywanej przez odwołującego pracy oraz stanowiska ściśle wg wykazu, działu i pozycji Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz przepisów resortowych. Organ rentowy wskazał też, iż odwołujący nie osiągnął jeszcze wieku 60 lat.

W odwołaniu od powyższej decyzji H. Z. wywodził, że wbrew stanowisku ZUS w spornym okresie wykonywał pracę w szczególnych warunkach i spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury.

Zdaniem Sądu odwołanie H. Z. od decyzji ZUS z 25.06.2013r. jest zasadne.

Ponieważ odwołujący urodził się w dniu (...) podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,

- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn i okres zatrudnienia w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z akt ZUS wynika, że H. Z. na dzień 01.01.1999r. udokumentował wymagany ogólny staż pracy i nie jest członkiem OFE.

Wprawdzie odwołujący na datę wydawania zaskarżonej decyzji nie osiągnął jeszcze wieku 60 lat, lecz osiągnął go wkrótce potem, bo 10.07.2013r., dlatego możliwe było mu przyznanie prawa do emerytury w sytuacji, gdy odwołujący osiągnął wymagany wiek w toku postępowania sądowego.

Przedmiotem sporu było natomiast ustalenie, czy posiada on wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia: w (...) w W. od 18.11.1974r. do 30.06.1981r., w (...) Sp. z o.o. (...) w W. od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. i w (...) Sp. z o.o. w W. od 1.12.1997r. do 31.12.1998r. Żądanie to jest zasadne.

W aktach kapitału początkowego znajdują się ogólne świadectwa pracy, dotyczące spornych okresów. Ze świadectwa z dnia 30.06.1981r. wynika, iż w okresie od 18.11.1974r. do 30.06.1981r. odwołujący był zatrudniony w (...) Fabryce (...) na stanowisku zwijacza sprężyn, ze świadectwa pracy z dnia 30.09.1996r. wynika, iż w okresie od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. (...) w W. na stanowisku zwijacza i operatora maszyn i urządzeń. Ze świadectwa pracy z dnia 30.06.1997r. wynika zaś, iż w okresie od 1.10.1996r. do 30.06.1997r. był on zatrudniony w (...) Sp. z o.o. (...) w W. na stanowisku operatora maszyn i urządzeń a ze świadectwa pracy z dnia 31.05.2001r. wynika, iż w okresie od 1.07.1997r. do 31.05.2001r. był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku operatora maszyn, pracownika linii pras.

H. Z. przesłuchiwany na okoliczność pracy w spornym okresie zeznał, że (...) Fabryce (...) pracował od 18.11.1974r. na dziale sprężyn jako zwijacz sprężyn, obsługiwał automaty, które zwijały sprężyny. Zakładał drut na maszynę, która robiła sprężyny i na tym stanowisku pracował do 1997r. Odwołujący zeznał również, że następnie w okresie od 1997r. do 2001r. pracował na prasach, gdzie produkowano zapalniczki do samochodów. Z blachy wycinane były różne elementy do zapalniczek. Odwołujący wkładał pasy blachy, przyciskał przycisk i prasa wycinała elementy.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego, gdyż są one zgodne z danymi zawartymi w jego aktach osobowych i w/w świadectwach pracy, znajdujących się w aktach ZUS.

Odnosząc się do zastrzeżeń ZUS przede wszystkim wskazać należy, że (...) Sp. z o.o. w W. jest następcą prawnym (...) w W. i (...) Sp. z o.o. (...) w W.. Wynika to m.in. z pisma znajdującego się w aktach osobowych odwołującego ze spornego okresu. W piśmie z dnia 27.06.1997r. wskazano bowiem, że (...) Sp. z o.o. w W. w trybie art. 23¹ kp staje się pracodawcą pracowników zatrudnionych dotychczas w (...) Sp. z o.o. (...) w W.. Nadto na rozprawie w dniu 1.10.2013r. odwołujący złożył pismo datowane na 31.05.2001r., w którym wskazano, iż odwołującemu zostanie wypłacona odprawa pieniężna w oparciu o przepisy (...) obowiązującego w D. (...) (k. 14a.s.). Sądowi z urzędu wiadomo zaś, że wcześniej to D. (...) przejął w tym samym trybie pracowników z (...).

Dane zawarte w aktach osobowych odwołującego potwierdzają, iż w okresie od 18.11.1974r. do 31.03.1985r. odwołujący pracował na stanowisku zwijacza na oddziale sprężyn, gdyż takie właśnie stanowisko wskazywano w angażach. Z dniem 1.04.1985r. H. Z. otrzymał angaż operatora maszyn i urządzeń i takie angaże miał aż do 30.11.1997r., lecz nie oznacza to zmiany rodzaju wykonywanych czynności, gdyż w angażach jednocześnie wskazywano, iż nadal pracuje na wydziale sprężyn, dlatego logicznym jest przyjęcie, że faktycznie nadal obsługiwał automaty, które zwijały sprężyny, a zmieniono tylko nazwę jego stanowiska. Z akt osobowych odwołującego wynika również, iż z dniem

1.12.1997r. rozpoczął wykonywanie czynności pracownika linii pras, a więc obsługiwał prasy i to stanowisko zajmował do 31.12.1998r.

Dane zawarte w aktach osobowych H. Z. w pełni potwierdzają więc jego zeznania.

W świetle całokształtu w/w materiału dowodowego zdaniem Sądu należy uznać, że odwołujący wykazał, iż w spornych okresach rzeczywiście wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Zauważyć przy tym trzeba, że odwołujący dopomagał się zaliczenia okresów tak, jak wskazano w świadectwach pracy w szczególnych warunkach, chociaż faktycznie świadectwa te nie wskazują całości okresu zatrudnienia.

Z treści wykazu A Działu III poz. 69 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że obsługa automatów do produkcji wyrobów z drutu jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Rozporządzenia.

Stanowisko operatora automatów do produkcji wyrobów z drutu jest też zaliczone do pracy w szczególnych warunkach w Wykazie A Dział III poz. 69 pkt 1, stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach maszynowego.

Z treści wykazu A Działu III poz. 45 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynika, że obsługa agregatów do walcowania, tłoczenia i ciągnięcia wraz z urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi jest pracą w szczególnych warunkach w rozumieniu tego Rozporządzenia.

Stanowisko operatora pras-tłoczarki jest też zaliczone do pracy w szczególnych warunkach w Wykazie A Dział III poz. 45 pkt 18, stanowiącym załącznik Nr 1 do Zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30.03.1985r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach maszynowego.

Z tych względów Sąd uznał, że H. Z. w (...) w W. od 18.11.1974r. do 30.06.1981r. (6 lat 7 miesięcy i 13 dni), w (...) Sp. z o.o. (...) w W. od 1.07.1981r. do 30.09.1996r. (15 lat 3 miesiące) i w (...) Sp. z o.o. w W. od 1.07.1997r. do 31.12.1998r. (1 rok 6 miesięcy) pracował w szczególnych warunkach, tj. łącznie 23 lata 4 miesiące i 13 dni. Pozostałe przesłanki określone w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie były sporne.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że H. Z. przysługuje prawo do emerytury od 10.07r., tj. od dnia ukończenia 60 roku życia dlatego na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc dokonał stosownej zmiany zaskarżonej decyzji z 25.06.2013r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120.

Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem Sądu organ rentowy miał prawo nie uwzględnić świadectw pracy w szczególnych warunkach, gdyż rzeczywiście wskazane tam nazwy stanowisk nie odpowiadały nazwom podanym w przepisach Rozporządzenia

Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników... i w przepisach resortowych. Wobec zakwestionowania tych świadectw Sąd musiał zbadać, na czym polegały obowiązki odwołującego. Dopiero przeprowadzenie postępowania przed Sądem oraz uzyskanie nowych dowodów w postaci zeznań odwołującego i dokumentacji osobowej pozwoliło na zaliczenie spornego okresu do pracy w szczególnych warunkach. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie okresu pracy w szczególnych warunkach w toku postępowania przed tym organem.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.